

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ చతుర్నవతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ చతుర్నవతితమః సర్గః ॥

శ్రీరామః సీతాం చిత్రకూటశోభామదర్శయత్

దీర్ఘకాలోషితస్తస్మిన్ గిరౌ గిరివరప్రియః ।

వైదేహ్యః ప్రియమాకాంక్షన్ స్వం చ చిత్తం విలోభయన్ ॥ 2.94.1 ॥

అథ దాశరథిశ్చిత్రం చిత్రకూటమదర్శయత్ ।

భార్యామమరసంకాశః శచీమివ పురందరః ॥ 2.94.2 ॥

న రాజ్యభ్రంశనం భద్రే న సుహృద్భిర్విनाభవః ।

మనో మే బాధతే దృష్ట్వా రమణీయమిమం గిరిం ॥ 2.94.3 ॥

పశ్యేమమచలం భద్రే నానాద్విజగణాయుతం ।

శిఖరైః ఖమివోద్విదైర్ధాతుమద్భిర్విభూషితం ॥ 2.94.4 ॥

కేచిద్ రజతసంకాశాః కేచిత్ క్షతజసన్నిభాః ।

పీతమాంజిష్ఠవర్ణాశ్చ కేచిన్మణివరప్రభాః ॥ 2.94.5 ॥

పుష్పార్కకేతకాభాశ్చ కేచిజ్ఞోతీరసప్రభాః ।

విరాజంతేఽచలేంద్రస్య దేశా ధాతువిభూషితాః ॥ 2.94.6 ॥

నానామృగగణైర్ద్వీపితరక్ష్యక్షగణైర్వృతః ।

అదుష్టైర్భ్రాత్ర్యయం శైలో బహుపక్షిసమాకులః ॥ 2.94.7 ॥

ఆమ్రజంబ్వసనైర్లోదైః ప్రియాలైః పనసైర్ధవైః |
అంకోలైర్భవ్యతినిశైర్బిల్వతిందుకవేణుభిః || 2.94.8 ||

కాశ్మర్యారిష్టవరణైర్మధూకైస్తిలకైరపి |
బదర్యామలకైర్నిపైర్వేత్తధన్వనబీజకైః || 2.94.9 ||

పుష్పవద్భిః ఫలోపేతైశ్చాయావద్భిర్మనోరమైః |
ఏవమాదిభిరాకీర్ణః శ్రియం పుష్పత్యయం గిరిః || 2.94.10 ||

శైలప్రస్థేషు రమ్యేషు పశ్యేమాన్ కామహర్షణాన్ |
కిన్నరాన్ ద్వంద్వశో భద్రే రమమాణాన్ మనస్వినః || 2.94.11 ||

శాఖావసక్తాన్ ఖడ్గాంశ్చ ప్రవరాణ్యంబరాణి చ |
పశ్య విద్యాధరస్త్రీణాం క్రీడోద్దేశాన్ మనోరమాన్ || 2.94.12 ||

జలప్రపాతైరుద్భేదైర్నిష్పందైశ్చ క్వచిత్ క్వచిత్ |
స్రవద్భిర్భాత్యయం శైలః స్రవన్నద ఇవ ద్విపః || 2.94.13 ||

గుహాసమీరణో గంధాన్ నానాపుష్పభవాన్ బహూన్ |
పూణతర్పణమభ్యేత్య కం నరం న ప్రహర్షయేత్ || 2.94.14 ||

యదీహ శరదోఽనేకాస్త్యయా సార్థమనిందితే |
లక్ష్మణేన చ వత్స్యామి న మాం శోకః ప్రధర్షతి || 2.94.15 ||

బహుపుష్పఫలే రమ్యే నానాద్విజగణాయుతే |
విచిత్రశిఖరే హ్యస్మిన్ రతవానస్మి భామిని || 2.94.16 ||

అనేన వనవాసేన మమ ప్రాప్తం ఫలద్వయం |
పితుశ్చాన్యణ్యతా ధర్మే భరతస్య ప్రియం తథా || 2.94.17 ||

వైదేహి రమసే కచ్చిచ్చిత్రకూటే మయా సహ |
పశ్యంతీ వివిధాన్ భావాన్ మనోవాక్కాయసమ్మతాన్ || 2.94.18 ||

ఇదమేవామృతం ప్రాహూ రాజ్ఞి రాజర్షయః పరే |
వనవాసం భవార్థాయ ప్రేత్య మే ప్రపితామహాః || 2.94.19 ||

శిలాః శైలస్య శోభంతే విశాలాః శతశోఽభితః |
బహులా బహులైర్వర్జైర్నీలపీతసితారుణైః || 2.94.20 ||

నిశి భాంత్యచలేంద్రస్య హుతాశనశిఖా ఇవ |
ఓషధ్యః స్వప్రభాలక్ష్మ్యా భ్రాజమానాః సహస్రశః || 2.94.21 ||

కేచిత్ క్షయనిభా దేశాః కేచిదుద్యానసన్నిభాః |
కేచిదేకశిలా భాంతి పర్వతస్యాస్య భామిని || 2.94.22 ||

భిత్త్వేవ వసుధాం భాతి చిత్రకూటః సముత్థితః |
చిత్రకూటస్య కూటోఽయం దృశ్యతే సర్వతః శుభః || 2.94.23 ||

కుప్తస్థగరపున్నాగభూర్జపత్రోత్తరచ్ఛదాన్ |
కామినాం స్వాస్తరాన్ పశ్య కుశేశయదలాయుతాన్ || 2.94.24 ||

మృదితాశ్చాపవిధాశ్చ దృశ్యంతే కమలస్తజః |
కామిభిర్వనితే పశ్య ఫలాని వివిధాని చ || 2.94.25 ||

వస్వాకసారాం నలినీమతీత్యైవోత్తరాన్ కురూన్ |
పర్వతశ్చిత్రకూటోఽసౌ బహుమూలఫలోదకః || 2.94.26 ||

ఇమం తు కాలం వనితే విజహ్నివాం -
స్తవయా చ సీతే సహ లక్ష్మణేన చ |
రతిం ప్రపత్యై కులధర్మవర్ధినీం
సతాం పథి స్వైర్నియమైః పరైః స్థితః || 2.94.27 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే చతుర్నవతితమః సర్గః ||